

عنوان مقاله:

فضای سرزمینی مبتنی بر توازن منطقه ای یا متکی بر موقعیت و قدرت شهرها

محل انتشار:

همایش ملی رویکردهای نوین در برنامه ریزی و توسعه پایدار منطقه ای (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

رسول فرجام - دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، سازمان برنامه و بودجه استان تهران

محسن صیدالی - دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، سازمان برنامه و بودجه استان تهران

خلاصه مقاله:

سیستم ها یا شبکه های شهری، از منظر ساختاری، اصلی ترین عامل یا عنصر مدیریت فضای سرزمینی (سازمان فضایی سرزمین) به شمار می آیند. در بسیاری از مناطق و کشورهای جهان از جمله ایران، سازمان بندی این عامل، نوعی سازمان بندی متکی بر زیربناها قلمداد می شود، نه سازمان بندی متکی بر موقعیت و قدرت شهرها. جریان جهانی شدن، توانسته است سازمان بندی فضایی سیستم های سکونت گاهی را در سطوح بین المللی و ملی دگرگون سازد و سازمان بندی جدیدی را به وجود آورد. این سازمان بندی جدید، سهم مهمی در شکل دهی به نظام های شهری در سطوح منطقه ای، ملی و جهانی دارد. در این مقاله فرایند شکل گیری این سازمان بندی جدید تشریح شده و ضمن مقایسه الگوهای کلاسیک و جدید سیستم های شهری به عنوان اصلی ترین ساختار مدیریت فضای سرزمینی، مولفه های موثر در سازمان یابی شبکه شهری متأثر از جهانی شدن، مورد شناسایی قرار گرفته اند. در ادامه، سیاست های فضای سرزمینی در سند برنامه ششم توسعه کشور، ساختار و سازمان آن نیز تشریح شده و با نتایج بخش اول مقاله مورد مقایسه قرار گرفته است. نتایج نشان دادند که در برنامه ششم کشور، سازمان فضای سرزمینی کشور بر مبنای رویکرد عدم توازن و تعادل منطقه ای و وجود دوگانگی اقتصادی، تحلیل شده و ساختار آن ترسیم شده است و توجهی به استخوانبندی (سازمان یابی) آن یعنی همان سیستم یا شبکه شهری نشده است. همچنین مشخص شد که مطالعه و تحلیل سازمان و ساختار فضای سرزمینی کشور از طریق مدل مفهومی حاکم بر ساختار و سازمان شبکه شهری جهان، امکان پذیر است و چه بسا ضرورت دارد که هرچه زودتر مراکز دانشگاهی و سازمان های دست اندرکار مدیریت فضای سرزمینی به این موضوع همت گمارند.

کلمات کلیدی:

جهانی شدن، سیستم های شهری، سازمان فضایی، مدیریت فضای سرزمینی، موقعیت و قدرت شهرها، برنامه ریزی فضایی، برنامه ششم کشور

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/571764>

